

ПОРЯДОК
відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які
здобувають вищу освіту у Херсонському державному університеті

1. Загальні положення

1.1. Призначення та сфера використання

Порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають вищу освіту у Херсонському державному університеті (далі – Порядок) встановлює процедуру відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають вищу освіту на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти у Херсонському державному університеті (далі – Університет).

1.2. Законодавчо-нормативне забезпечення

1.2.1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

1.2.2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

1.2.3. Перелік обов'язкової інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту (наукові ступені), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 року № 811.

1.2.4. Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 15.07.1996 № 245.

1.2.5. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті.

2. Основні терміни та визначення

- *академічна відпустка* – перерва у навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми з передбачених цим Порядком обставинами;

- *академічна доброчесність* – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

- *академічна мобільність* – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

- *відрахування* – припинення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту;

- *заклад вищої освіти* – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей;

- *здобувачі вищої освіти* – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

- *індивідуальний навчальний план* - документ, що визначає послідовність, форму і темп

засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів;

- *переведення* – зміни в правах та обов'язках особи, що здобуває вищу освіту, зумовлені зміною Університету та/або спеціальності (спеціалізації, освітньої (наукової) програми), та/або форми навчання, та/або джерел фінансування без припинення статусу здобувача вищої освіти;

- *переривання навчання* – призупинення прав та обов'язків осіб, що здобувають вищу освіту, у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи (за станом здоров'я, проходженням військової служби в особливий період, призовом на військову службу за призовом осіб офіцерського складу та призовом на строкову військову службу (у тому числі, у разі втрати права на відстрочку від неї), навчанням чи стажуванням в інших освітніх і наукових установах (у тому числі, іноземних) тощо) у порядку, визначеному цим Порядком;

- *повторне навчання* – повторне проходження здобувачем вищої освіти дисциплін, з яких він не отримав встановленої Університетом мінімальної кількості балів;

- *поновлення* – відновлення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

3. Відрахування здобувачів вищої освіти, які навчаються в Університеті

3.1. Відповідно Закону Про вищу освіту (розділ VIII, стаття 46) підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

3.1.1 завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою;

3.1.2. власне бажання;

3.1.3. переведення до іншого закладу вищої освіти;

3.1.4. невиконання індивідуального навчального плану;

3.1.5. порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

3.1.6. інші випадки, передбачені Законом України.

3.2. Відрахування здобувачів за п. 3.1.1 здійснюється за умови виконання здобувачами всіх видів навчального навантаження (теоретичне навчання, заліково-екзаменаційні сесії, виробничі (навчальні, переддипломні) практики, атестація), передбачених освітньою програмою. Датою завершення навчання є останній день місяця (крім вихідних і святкових) відповідно до терміну навчання на освітній програмі. Датою наказу про відрахування здобувачів вищої освіти у зв'язку із завершенням навчання є день завершення згідно із затвердженим графіком освітнього процесу. Проект наказу про завершення навчання (окремо за денною і заочною формами) формується навчальним відділом на підставі службових від деканів факультетів, поданих наступного дня після завершення атестації здобувачів.

3.3. Відрахування здобувачів за п. 3.1.2 здійснюється за наказом ректора на підставі заяви здобувача вищої освіти у двотижневий термін.

3.4. Процедура відрахування за п. 3.1.3 представлено в п. 7.5-7.6 даного Порядку;

3.5. Відрахування здобувача вищої освіти за п. 3.1.4 здійснюється за неуспішні результати семестрового контролю, захисту практики або атестації здобувачів вищої освіти, недопущення до захисту кваліфікаційної роботи, тощо. та за умови, що здобувачу було надано можливість у встановленому Університетом порядку оскаржити результати та процедуру контрольних заходів або бездіяльність педагогічних, науково-педагогічних працівників, посадових осіб (представників адміністрації) Університету щодо організації і проведення семестрових контрольних заходів, і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю або його апеляційну заяву було відхилено. Пропуск навчальних занять, якщо він не призводить до отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки за результатами семестрового контролю, не може вважатися невиконанням індивідуального навчального плану. Незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок під час семестрових контрольних заходів здобувачу було надано

можливість покращити результати оцінювання, і він у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного оцінювання отримав незадовільну оцінку. Здобувача вищої освіти не може бути відраховано, якщо невиконання ним індивідуального навчального плану сталося з вини Університету, якщо це встановлено комісією, призначеною ректором університету.

3.6. Відрахування здобувача вищої освіти за п. 3.1.5 здійснюється за умови порушення здобувачем вищої освіти вимог Статуту або Правил внутрішнього розпорядку університету, вимог з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачених відповідними правилами та інструкціями, що затверджені в університеті може бути підставою для відрахування за умови визначення таких підстав у договорі (контракті) після вичерпання інших засобів впливу (або неможливості їх застосування) лише в порядку, визначеному правилами внутрішнього розпорядку університету, затвердженими відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

3.7. До інших випадків відповідно п. 3.1.6 відносяться випадки передбачені законодавчими та нормативними актами України, зокрема відрахування в порядку притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється із дотриманням сукупності таких вимог:

3.7.1. відрахування здобувача вищої освіти як вид академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності визначено Законом України «Про освіту» (ч. 6 стаття 42) та «Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету»;

3.7.2. факт порушення академічної доброчесності здобувачем освіти виявлено та встановлено відповідно до Порядку виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті та визначається Комісією з питань академічної доброчесності Херсонського державного університету згідно із Законом України «Про освіту»;

3.7.3. здобувач вищої освіти, стосовно якого порушено питання про порушення ним академічної доброчесності, має такі права: ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження; особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; знати про дату, час і місце та бути присутнім під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення його до академічної відповідальності; оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

3.8. Відрахування здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти погоджується з органами студентського самоврядування університету.

3.9. Здобувачі відраховуються за наказом ректора:

- про відрахування здобувачів вищої освіти, які завершили навчання, для здобувачів відрахованих за п. 3.1.1;

- на підставі заяви здобувача вищої освіти – п. 3.1.2.-3.1.3;

- на підставі подання та службової декана факультету – п. 3.1.4.-3.1.6.

3.9. Відрахування неповнолітніх здобувачів вищої освіти (які не досягли 18 років) здійснюється за погодженням із Службою у справах дітей місцевих органів виконавчої влади.

3.10. Особа, відрахована з закладу вищої освіти до завершення навчання за освітньою програмою, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС. Зразок академічної довідки встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

4. Переривання навчання осіб, які навчаються в університеті та

надання академічних відпусток

4.1. Здобувач вищої освіти має право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої (наукової) програми (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами тощо). Таким особам надається академічна відпустка в установленому порядку. Здобувачам вищої освіти, які навчаються в університеті, можуть надаватись такі види академічних відпусток:

- *академічна відпустка за станом здоров'я* – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування; загостреннями хронічних захворювань або частими захворюваннями (понад один місяць за семестр); анатомічними дефектами, які не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

- *академічна відпустка у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності* – навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) може бути підставою для перерви у навчанні, якщо інше не передбачено міжнародними актами чи договорами між закладами вищої освіти. Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти;

- *академічна відпустка у зв'язку з військовою службою* – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у зв'язку з призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї. з оголошенням мобілізації, при чому здобувачеві гарантується збереження місця навчання та стипендії;

- *відпустки по вагітності та пологах, відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку*, а у разі коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду, – до досягнення дитиною 6-річного віку, надаються відповідно до Кодексу законів про працю України;

- *академічна відпустка на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі* – це перерва у навчанні, яка може надаватись аспірантові або докторантові, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261;

- *академічна відпустка за сімейними обставинами* – надається, якщо обставини носять виключний характер та підтверджено відповідними документами.

4.2. Особи, яким надано академічну відпустку, не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти та зберігають окремі права здобувача вищої освіти, відповідно до законодавства та Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ.

4.3. Надання академічної відпустки оформлюється відповідним наказом ректора університету із зазначенням виду та підстави надання академічної відпустки та її термінів. Максимальна тривалість академічної відпустки за станом здоров'я, у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності, за сімейними та іншими особистими обставинами встановлюється до одного року.

4.4. Академічна відпустка за станом здоров'я надається здобувачам вищої освіти на підставі висновку лікарської комісії (далі – ЛК) та підтверджується лікарем студентської поліклініки.

4.5. Для вирішення питання про поновлення на навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершується термін академічної відпустки, необхідно за два тижні до початку семестру подати заяву на поновлення. У разі академічної відпустки за станом здоров'я до заяви

додається висновок лікарської комісії. Поновлення на навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершився термін академічної відпустки, здійснюється наказом ректора університету, як правило, під час канікул. Здобувачі вищої освіти, які не подали в установлений термін документи для допуску до навчання або документи для продовження терміну академічної відпустки, відраховуються з університету.

4.6. Усі суперечливі питання з приводу надання академічної відпустки розглядає керівництво університету за участю органів студентського самоврядування або наукового товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених.

5. Повторне навчання в університеті

5.1. Здобувачі вищої освіти першого курсу університету правом на повторне навчання не користуються.

5.2. Підставою для надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання, як правило, може бути невиконання до початку семестрових контрольних заходів індивідуального навчального плану поточного семестру, в т.ч. з поважних причин, підтверджених відповідними документами.

5.3. Питання про надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання вирішує ректор університету за поданням заяви здобувача до початку відповідного семестру і оформляються відповідним наказом.

5.4. Повторне навчання здійснюється у строки, визначені університетом.

5.5. За період навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти здобувач може скористатися правом на проходження повторного курсу навчання не більше двох разів, інших рівнів – одного разу.

6. Поновлення здобувачів вищої освіти

6.1. Поновленими до складу здобувачів вищої освіти можуть бути особи, відраховані до завершення навчання за освітньою (науковою) програмою вищої освіти відповідного рівня або яким було надано академічну відпустку.

6.2. Поновлення здійснюється незалежно від причини відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми навчання, спеціальності та галузі знань, типу програми, джерел фінансування, з урахуванням здатності претендента успішно виконувати індивідуальний навчальний план.

6.3. Поновлення здійснюється на освітні програми того самого рівня вищої освіти, з якого було відраховано здобувача, на такий самий або молодший курс (за умови збереження форми здобуття освіти). Умовами поновлення може бути вирівнювання навчальних планів обсягом не більше 30 кредитів ЄКТС, її ліквідація за індивідуальним графіком, затвердженим деканом факультету, протягом першого семестру після поновлення. Perezарухування дисциплін (кредитів, результатів навчання) здійснює декан відповідного факультету.

6.4. Поновлення на навчання та переведення (у тому числі з інших закладів вищої освіти) здобувачів освіти на освітні програми другого (магістерського) рівня (на основі освітнього ступеню бакалавра), здійснюється виключно на ту ж спеціальність за якою вони навчалися до відрахування (переведення).

6.5. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти на перший курс навчання забороняється.

6.6. Поновлення та переведення здобувачів вищої освіти, які є громадянами України, з іноземних закладів вищої освіти на освітні програми на основі повної загальної середньої освіти можливе лише в разі виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» в частині успішного проходження зовнішнього незалежного оцінювання знань і вмінь вступників за встановленим для цієї освітньої програми переліком сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання в рік здобуття повної загальної середньої освіти або в один з наступних років.

6.7. Допуск до навчання після закінчення академічної відпустки і поновлення на навчання здійснюється за наказом ректора в межах двох тижнів до початку навчального

семестру, як правило, на ту ж форму навчання і на той же курс і семестр, з якого здобувач вищої освіти був відрахований (отримав право на академічну відпустку). Особи, які отримали академічну відпустку за станом здоров'я, а також у зв'язку з навчанням (стажуванням) у іноземних закладах вищої освіти, допускаються до навчання за тим же джерелом фінансування, за яким вони навчалися до оформлення відпустки.

6.8. Не допускається переведення/поновлення здобувачів вищої освіти випускних курсів на навчання за державним замовленням після подання до МОН України показників випуску фахівців поточного навчального року (за винятком переведення/поновлення на місце, вакансія на які сформувалася після затвердження плану випуску).

6.9. Здобувачі вищої освіти, які навчаються в Університеті на договірній основі з оплатою за рахунок міністерств і відомств, фізичних та/або юридичних осіб, можуть бути переведені (поновлені та допущені до занять після завершення академічної відпустки) відповідно до Порядку, за згодою замовників, що фінансують їх підготовку.

6.10. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти осіб здійснюється як правило, під час канікул.

6.11. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу університету. Перевищення ліцензованого обсягу можливе у виняткових випадках за попереднім дозволом Міністерства освіти і науки України.

6.12. Заявникам, які претендували на поновлення (або переведення на навчання) на місце, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, у разі неможливості зарахування на навчання за державним замовленням, має бути надане право поновлення (переведення на навчання) за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб (за наявності вакантних місць ліцензійного обсягу).

6.13. Поновлення та переведення здобувачів вищої освіти здійснюється з урахуванням вимог до вступників на відповідні освітні програми. У разі поновлення здобувачів вищої освіти є обов'язковим виконання вимог до вступників (вступних випробувань), визначеними відповідною цій освітній програмі конкурсною пропозицією в рік набору на неї або в один із наступних років не пізніше подання особою заяви про поновлення. Під виконанням вимог до вступників (вступних випробувань) розуміється наявність відповідного набору сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання, мінімального значення кількості балів із вступних випробувань (конкурсного балу), вступних іспитів, фахового вступного випробування, єдиного вступного іспиту, проходження співбесіди тощо.

7. Переведення здобувачів вищої освіти

7.1. Особи, які навчаються в університеті, можуть бути переведені з:

- Університету до іншого закладу вищої освіти;
- однієї спеціальності (спеціалізації, освітньої (наукової) програми) на іншу;
- одного джерела фінансування на інше;
- однієї форми навчання на іншу.

7.2. Переведення здобувачів вищої освіти (крім переведення на наступні курси або зміни джерела фінансування) до складу здобувачів вищої освіти здійснюється як правило під час канікул. У разі переведення здобувачів вищої освіти на іншу спеціальність (освітню програму) є обов'язковим виконання вимог до вступників (вступних випробувань), визначеними відповідною цій програмі освітній програмі конкурсною пропозицією в рік набору на неї або в один із наступних років не пізніше подання особою заяви про переведення. Під виконанням вимог до вступників (вступних випробувань) розуміється наявність відповідного набору сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання, мінімального значення кількості балів із вступних випробувань (конкурсного балу), вступних іспитів, фахового вступного випробування, єдиного вступного іспиту, проходження співбесіди тощо.

7.3. Переведення здійснюється на освітні (наукові) програми того самого ступеня (рівня), а також на такий самий або молодший курс. Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється, як правило, під час канікул за наявності академічної довідки або завіреної копії

залікової книжки.

7.4. Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу Університету за відповідними рівнем, курсом та спеціальністю.

7.5. Переведення здобувачів вищої освіти з університету до іншого закладу вищої освіти і навпаки здійснюється за погодженням керівників обох закладів вищої освіти. Здобувач вищої освіти, який бажає перевестись до іншого закладу освіти, подає на ім'я ректора університету заяву про переведення і, одержавши його письмову згоду, звертається з цією заявою до керівника того закладу вищої освіти, до якого він бажає перевестись, та додає академічну довідку, що містить інформацію про здобуті результати навчання. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть бути переведені за згодою особи, яка здійснює фінансування навчання.

7.6. Заяву про переведення має бути розглянуто у закладі вищої освіти протягом двох тижнів і заявникові повідомлено умови переведення на навчання або причину відмови. У разі позитивного розгляду заяви і виконання умов переведення керівник закладу вищої освіти видає наказ, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до Херсонського державного університету, направляє запит щодо одержання його особової справи. Отримавши запит, ректор видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти, до якого в тижневий термін надсилає особову справу. Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти, після одержання особової справи видає наказ про його зарахування та вносить відповідні зміни до ЄДЕБО.

7.7. Переведення здобувачів вищої освіти в межах університету здійснює ректор.

7.8. Забороняється (крім випадків, коли подальше навчання неможливе за станом здоров'я, у разі загострення хронічних або гострих психічних захворювань, що підтверджується висновком лікарсько-консультативної комісії):

- переведення здобувачів освіти, які навчаються в університеті на другому (магістерському) рівні вищої освіти, з однієї освітньої програми на іншу в останньому (випускному) семестрі;
- переведення здобувачів, які навчаються в Університеті на другому (магістерському) рівні вищої освіти, з однієї спеціальності на іншу;
- переведення здобувачів освіти, академічна різниця яких становить більше 30 кредитів ЄКТС.

8. Переведення на наступний курс (рік навчання)

8.1. Переведення на наступний курс (на наступний рік навчання) здобувачів освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) і другому (магістерському) рівнях вищої освіти, здійснюється наказом ректора на підставі службових від деканів факультетів. Умовою переведення здобувача вищої освіти на наступний курс є виконання індивідуального навчального плану здобувача. У період воєнного стану здобувач може бути переведений на наступний рік навчання з частковим невиконанням індивідуального навчального плану (що становить не більше 2-х освітніх компонент на навчальний рік) за умови ліквідації академічної заборгованості протягом наступного семестру.

8.2. Датою переведення є день, наступний після завершення освітнього процесу згідно із затвердженим графіком, виконання здобувачем вищої освіти всіх видів навчального навантаження (теоретичне навчання, самостійна робота, заліково-екзаменаційна сесія, навчальні та виробничі практики), запланованих на відповідний навчальний рік (курс), але не може бути пізнішою ніж дата початку нового навчального року.

9. Прикінцеві положення

9.1. Порядок набуває чинності з дати його ведення в дію наказом ректора після затвердження вченою радою ХДУ.

9.2. Всі зміни та доповнення до Порядку розглядаються та приймаються на засіданні вченої ради університету та водяться наказом ректора університету.

9.3. Відповідальність і контроль за виконанням Порядку несуть посадові особи

університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

Керівниця навчального відділу

Вікторія ЯЦЕНКО

ПОГОДЖЕНО
Керівниця юридичного відділу

Ксенія ПАРАСОЧКІНА